

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

3662

ເລກທີ...../ກຊສ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 31 ສິງຫາ 2021

ຄຳແນະນຳ

**ວ່າດ້ວຍການເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ
ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ**

- ອີງຕາມ ດຳລັດນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ວ່າດ້ວຍການຈັດຕັ້ງ ແລະ ເຄື່ອນໄຫວຂອງກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ສະບັບເລກທີ 451/ນຍ, ລົງວັນທີ 23 ທັນວາ 2019;
- ອີງຕາມ ມາດຕາ 25 ແລະ 26 ລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ສະບັບເລກທີ 002/ປປທ, ລົງວັນທີ 17 ມິຖຸນາ 2021;
- ອີງຕາມ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການສະເໜີຂອງກົມນິຕິກຳ ສະບັບເລກທີ 449/ກຊສ.ກນກ, ລົງວັນທີ 8 ກໍລະກົດ 2021.

ລັດຖະມົນຕີ ອອກຄຳແນະນຳ:

1. ຈຸດປະສົງ

ຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ກຳນົດອອກ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມອັດຕາທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ສະບັບເລກທີ 002/ປປທ, ລົງວັນທີ 17 ມິຖຸນາ 2021 ໃຫ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມີຄວາມເປັນເອກະພາບກັນ, ຄົບຖ້ວນ ແລະ ຖືກຕ້ອງ ພ້ອມທັງມອບລາຍຮັບຈາກການເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການດັ່ງກ່າວເຂົ້າງົບປະມານ ຕາມກົດໝາຍ.

2. ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ

ຄ່າທຳນຽມ ແມ່ນ ຄ່າສິດຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານລັດ ທີ່ເກັບເປັນເງິນຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ເຄື່ອນໄຫວທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ໂດຍຜ່ານຂະແໜງການຂອງລັດ ດ້ວຍການຍັ້ງຢືນ ແລະ/ຫຼື ອະນຸຍາດ.

ຄ່າບໍລິການ ແມ່ນ ຄ່າບໍລິຫານທາງດ້ານວິຊາການ ທີ່ເກັບເປັນເງິນຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງ ໃນການໃຊ້ບໍລິການຂອງຂະແໜງການລັດໃນການເຄື່ອນໄຫວຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ໂດຍບໍ່ຫວັງຜົນກຳໄລ ແລະ ເປັນການຊ່ວຍໝູນການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານຂອງລັດ.

3. ອັດຕາຄ່າທຳນຽມຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ອັດຕາຄ່າທຳນຽມຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນໝວດທີ 6, ມາດຕາ 25 ລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ສະບັບເລກທີ 002/ປປທ, ລົງວັນທີ 17 ມິຖຸນາ 2021 ມີດັ່ງນີ້:

3.1. ອັດຕາຄ່າທຳນຽມກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

ລ/ດ	ເນື້ອໃນລາຍການ	ຫົວໜ່ວຍ	ອັດຕາ (ກີບ)
1)	ຄ່າທຳນຽມການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ		
1	ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ (ອອກໃບຕາດິນຄັ້ງທຳອິດ)		ຍົກເວັ້ນ
2	ການຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ເພື່ອປຸກສ້າງຄອນໂດມິນຽນ	ໃບ	2.000.000
3	ອອກໃບຕາດິນລັດໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຊົ່າ ຫຼື ຜູ້ສຳປະທານ, ຜູ້ຊື້ສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີກຳນົດ	ໃບ	100.000
2)	ຄ່າທຳນຽມຈົດທະບຽນການປ່ຽນແປງສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ		
1	ການຈົດທະບຽນສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນຂອງລູກ (ລູກຄຶງ, ລູກລ້ຽງ, ລູກນ້ຳ), ຜົວ ຫຼື ເມຍ ທີ່ມີຊີວິດຢູ່ ແລະ ຜູ້ສືບທອດແທນທີ່ຕາມຍາດສາຍຕັ້ງຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼຸດ 500 ລ້ານກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	10.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ 500 ລ້ານກີບ ຫາ 5 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	20.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 5 ຕື້ກີບ ຫາ 10 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	30.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 10 ຕື້ກີບຂຶ້ນໄປ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	50.000
2	ການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນແກ່ລູກ (ລູກຄຶງ, ລູກລ້ຽງ, ລູກນ້ຳ)		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼຸດ 500 ລ້ານກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	10.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ 500 ລ້ານກີບ ຫາ 5 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	20.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 5 ຕື້ກີບ ຫາ 10 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	30.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 10 ຕື້ກີບຂຶ້ນໄປ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	50.000
3	ການຈົດທະບຽນສືບທອດສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແກ່ຍາດສາຍຕັ້ງ (ພໍ່, ແມ່ ຫຼື ປູ່, ຍ່າ, ພໍ່ເຖົ້າ, ແມ່ເຖົ້າ ຫຼື ທວດ) ຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼຸດ 500 ລ້ານກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	20.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ 500 ລ້ານກີບ ຫາ 5 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	30.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 5 ຕື້ກີບ ຫາ 10 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	40.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 10 ຕື້ກີບຂຶ້ນໄປ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	60.000
4	ການໂອນສິດນຳໃຊ້ທີ່ດິນແກ່ຍາດສາຍຕັ້ງ (ພໍ່, ແມ່, ປູ່, ຍ່າ, ພໍ່ເຖົ້າ, ແມ່ເຖົ້າ, ທວດ)		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼຸດ 500 ລ້ານກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງ	ໃບ	20.000

	ຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ 500 ລ້ານກີບ ຫາ 5 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	30.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 5 ຕື້ກີບ ຫາ 10 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	40.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 10 ຕື້ກີບຂຶ້ນໄປ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	60.000
5	ການຈັດທະບຽນສືບທອດສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແກ່ຍາດສາຍຂວາງ (ອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ນ້ອງ, ລຸງ, ປ່າ, ອາວ, ອາ, ນ້າບ່າວ, ນ້າສາວ, ຫຼານ, ເຫຼນ) ຂອງຜູ້ເສຍຊີວິດ ແລະ ອອກໃບຕາດິນໃຫ້ຜູ້ສືບທອດ		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼຸດ 500 ລ້ານກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	30.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ 500 ລ້ານກີບ ຫາ 5 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	60.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 5 ຕື້ກີບ ຫາ 10 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	120.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 10 ຕື້ກີບຂຶ້ນໄປ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	150.000
6	ການໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແກ່ຍາດສາຍຂວາງ (ອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ນ້ອງ, ລຸງ, ປ່າ, ອາວ, ອາ, ນ້າບ່າວ, ນ້າສາວ, ຫຼານ, ເຫຼນ) ແລະ ອອກໃບຕາດິນໃຫ້ຜູ້ໄດ້ຮັບໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼຸດ 500 ລ້ານກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	30.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ 500 ລ້ານກີບ ຫາ 5 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	60.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 5 ຕື້ກີບ ຫາ 10 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	120.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 10 ຕື້ກີບຂຶ້ນໄປ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	150.000
7	ການຈັດທະບຽນໂອນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຈາກເຈົ້າຂອງເດີມທີ່ບໍ່ແມ່ນສາຍຍາດ ຫຼື ສືບທອດມູນມໍຣະດົກຕາມພື້ນກຳ ທີ່ບໍ່ແມ່ນສາຍຍາດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນຂໍ້ 1, 2, 3, 4, 5 ແລະ 6		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼຸດ 500 ລ້ານກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	100.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ 500 ລ້ານກີບ ຫາ 5 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	200.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 5 ຕື້ກີບ ຫາ 10 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	300.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 10 ຕື້ກີບຂຶ້ນໄປ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	500.000
8	ການຈັດທະບຽນສັນຍາຂາຍຝາກສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນກໍລະນີຜູ້ຂາຍບໍ່ຊື່ຄືນຕາມກຳນົດເວລາ		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼຸດ 500 ລ້ານກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງ	ຕອນ	100.000

	ຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ 500 ລ້ານກີບ ຫາ 5 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນ ມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ຕອນ	200.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 5 ຕື້ກີບ ຫາ 10 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນ ມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ຕອນ	300.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 10 ຕື້ກີບຂຶ້ນໄປ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າ ຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ຕອນ	500.000
9	ການຈົດທະບຽນສັນຍາແລກປ່ຽນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼຸດ 500 ລ້ານກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງ ຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	100.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ 500 ລ້ານກີບ ຫາ 5 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນ ມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	200.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 5 ຕື້ກີບ ຫາ 10 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນ ມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	300.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 10 ຕື້ກີບຂຶ້ນໄປ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າ ຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ໃບ	500.000
10	ການຈົດທະບຽນ ຊື່ ຂາຍສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດແບບມີ ກໍານົດ ລວມທັງການແລກປ່ຽນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ	ໃບ	500.000
11	ການຈົດທະບຽນການເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ເຂົ້າເປັນຜູ້		
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼຸດ 500 ລ້ານກີບ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າຕົວຈິງ ຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ຕອນ	100.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນແຕ່ 500 ລ້ານກີບ ຫາ 5 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນ ມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ຕອນ	200.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 5 ຕື້ກີບ ຫາ 10 ຕື້ກີບ ຕາມການປະເມີນ ມູນຄ່າຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ຕອນ	300.000
	ມູນຄ່າທີ່ດິນຫຼາຍກວ່າ 10 ຕື້ກີບຂຶ້ນໄປ ຕາມການປະເມີນມູນຄ່າ ຕົວຈິງຂອງແຕ່ລະເຂດ ແລະ ແຕ່ລະປະເພດທີ່ດິນ	ຕອນ	500.000
12	ຈົດທະບຽນການຫັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນລັດ ເປັນສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຂອງ ບຸກຄົນ	ໃບ	100.000
13	ການຈົດທະບຽນທາດສະພາບ ເປັນຕົ້ນ ການຂໍທາງຜ່ານ, ການຂໍ ໃຫ້ຮ່ອງນໍ້າໄຫຼຜ່ານ	ຄັງ	50.000
3)	ຄ່າທໍານຽມຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ		
1	ການຈົດທະບຽນສັນຍາຄ້າປະກັນ ດ້ວຍການເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນເປັນຫຼັກ:		
	ມູນຄ່າແຕ່ 500 ລ້ານກີບ ລົງມາ	ຍົກເວັ້ນ	
	ມູນຄ່າຫຼາຍກວ່າ 500 ລ້ານກີບ ຫາ 20 ຕື້ກີບ	ຄັງ	50.000
	ມູນຄ່າຫຼາຍກວ່າ 20 ຫາ 50 ຕື້ກີບ	ຄັງ	100.000
	ມູນຄ່າຫຼາຍກວ່າ 50 ຕື້ກີບ ຫາ 100 ຕື້ກີບ	ຄັງ	150.000
	ມູນຄ່າຫຼາຍກວ່າ 100 ຕື້ກີບ ຂຶ້ນໄປ	ຄັງ	200.000

2	ການຈົດທະບຽນສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນ	ຄັງ	200.000	
3	ການຈົດທະບຽນສັນຍາສໍາປະທານທີ່ດິນ	ຄັງ	1.000.000	
4	ການຈົດທະບຽນຍົກເລີກ ຫຼື ຕໍ່ ສັນຍາຄ້າປະກັນ	ຄັງ	50.000	
5	ການຈົດທະບຽນຍົກເລີກ ຫຼື ຕໍ່ ສັນຍາເຊົ່າທີ່ດິນ	ຄັງ	50.000	
6	ການຈົດທະບຽນຍົກເລີກ ຫຼື ຕໍ່ ສັນຍາສໍາປະທານທີ່ດິນ	ຄັງ	500.000	
7	ການຈົດທະບຽນ ຫຼື ຍົກເລີກ ສັນຍາຂາຍຝາກ	ຄັງ	150.000	
8	ການຈົດທະບຽນໂອນສັນຍາເຊົ່າ ຫຼື ໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຊົ່າຕໍ່	ຄັງ	150.000	
9	ການຈົດທະບຽນໂອນສັນຍາສໍາປະທານທີ່ດິນ ຫຼື ໃຫ້ຜູ້ອື່ນສໍາປະທານທີ່ດິນຕໍ່	ຄັງ	500.000	
10	ການຈົດທະບຽນສັນຍາການເອົາສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນຈັດສັນຂອງລັດ ແບບມີກຳນົດ ເພື່ອເປັນຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນການກູ້ຢືມ, ໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ຍົກເລີກສັນຍາ	ຄັງ	500.000	
11	ການຈົດທະບຽນການເອົາກຳມະສິດທ້ອງຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ ເພື່ອເປັນຫຼັກຊັບຄ້າປະກັນການກູ້ຢືມ, ໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ຍົກເລີກສັນຍາ	ຄັງ	300000	
4) ຄ່າທຳນຽມການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນປະເພດອື່ນ				
ລ/ດ	ເນື້ອໃນລາຍການ	ອັດຕາ (ກີບ/ຕາແມັດ)		
		ເຂດຕົວເມືອງ	ເຂດຊານເມືອງ	ເຂດຊົນນະບົດ
1	ການຫັນທີ່ດິນກະສິກຳ (ລວມທັງທີ່ດິນນາ) ເປັນທີ່ດິນປຸກສ້າງ ເພື່ອເປົ້າໝາຍທາງການຄ້າ	2.000	1.000	500
2	ການຫັນທີ່ດິນກະສິກຳເປັນທີ່ດິນປຸກສ້າງເພື່ອຢູ່ອາໄສ ສໍາລັບຄອບຄົວ ຖ້າເກີນ 800 ຕາແມັດ	100	50	30
3	ການຫັນທີ່ດິນກະສິກຳ (ທີ່ດິນນາ) ເປັນທີ່ດິນປຸກສ້າງອາໄສ ສໍາລັບຄອບຄົວ	100	50	30
4	ການຫັນທີ່ດິນປຸກສ້າງເປັນທີ່ດິນກະສິກຳ	5	3	2
5	ການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າໄມ້ທຳມະຊາດເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ	25.000	20.000	15.000
5) ຄ່າທຳນຽມອອກໃບຢັ້ງຢືນຕ່າງໆກ່ຽວກັບທີ່ດິນ				
1	ການອອກໃບຢັ້ງຢືນ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນປ່າໄມ້ໃຫ້ແກ່ ປະຊາຊົນທີ່ໄດ້ອາໄສ ແລະ ທຳການຜະລິດໃນເຂດທີ່ດິນປ່າໄມ້	ຄັງ	20.000	
2	ການອອກໃບອະນຸຍາດໃຫ້ດຳເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບທີ່ດິນ	ຄັງ	2.000.000	
3	ການອອກໃບຢັ້ງຢືນກຳມະສິດທ້ອງຊຸດໃນຄອນໂດມິນຽມ	ຄັງ	500.000	

ການຄິດໄລ່ອັດຕາຄ່າທຳນຽມການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນປ່າໄມ້ທຳມະຊາດໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ ສໍາລັບໂຄງການລົງທຶນ ຫຼື ກິດຈະການຕ່າງໆ ຕາມຂໍ້ 5 (ຂອງຂໍ້ 4 ຄ່າທຳນຽມການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນຈາກປະເພດໜຶ່ງໄປເປັນທີ່ດິນປະເພດອື່ນ) ແມ່ນໃຫ້ຄິດໄລ່ຕາມການກຳນົດເຂດສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 ຄ່າແນະນຳຂອງ ຮອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ, ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ສະບັບເລກທີ 0760/ກຜທ, ລົງວັນທີ 14 ພຶດສະພາ 2021 ກ່ຽວກັບການໃຫ້ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ດ້ານອາກອນກຳໄລ

ແລະ ດ້ານຄ່າເຊົ່າ ຫຼື ສໍາປະທານທີ່ດິນຂອງລັດ.

3.2. ອັດຕາຄ່າທໍານຽມກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

1	ໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມຮັບຮອງບົດການສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນ ກ່ຽວກັບຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (IEE)	ຄັ້ງ	500.000
2	ໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມຮັບຮອງບົດປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ (ESIA)	ຄັ້ງ	1.000.000
3	ໃບອະນຸຍາດ ແລະ ຕໍ່ໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນການບໍລິການດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ	ຄັ້ງ	2.500.000
4	ໃບຢັ້ງຢືນຮັບຮອງແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ສໍາລັບທຸລະກິດຄອບຄົວ	ຄັ້ງ	20.000
5	ໃບຢັ້ງຢືນ ຮັບຮອງແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ (ESMMP) ສະບັບປັບປຸງ, ແຜນໄລຍະກໍາສ້າງ ແລະ ໄລຍະດໍາເນີນງານ ສໍາລັບໂຄງການທີ່ດໍາເນີນ ESIA	ຄັ້ງ	500.000
6	ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ຫຼື ທີ່ປຶກສາຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນການບໍລິການ ດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ປະເທດໃດໜຶ່ງມາແລ້ວ. ການລົງທະບຽນການບໍລິການ ດ້ານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ	ຄັ້ງ	2.500.000
7	ຄ່າລົງທະບຽນທີ່ປຶກສາດ້ານການປະເມີນຜົນກະທົບ ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ (ESIA)	ຄັ້ງ	1.000.000
8	ຕໍ່ອາຍຸໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມຮັບຮອງບົດສຶກສາເບື້ອງຕົ້ນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ	ຄັ້ງ	100.000
9	ຕໍ່ອາຍຸໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມຮັບຮອງບົດປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ	ຄັ້ງ	500.000
10	ບໍລິສັດທີ່ປຶກສາ ຫຼື ທີ່ປຶກສາຕ່າງປະເທດ ທີ່ມີໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນການບໍລິການທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ປະເທດໃດໜຶ່ງມາແລ້ວ. ການລົງທະບຽນການບໍລິການດ້ານການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ	ຄັ້ງ	2.500.000

3.3. ອັດຕາຄ່າທໍານຽມກ່ຽວກັບນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

1	ໃບອະນຸຍາດນໍ້າໃຊ້ນໍ້າ	100.000	200.000
2	ໃບອະນຸຍາດປ່ອຍນໍ້າເປື້ອນທີ່ໄດ້ຜ່ານຂະບວນການບໍາບັດ	100.000	200.000
3	ໃບອະນຸຍາດຂຸດເຈາະນໍ້າໃຕ້ດິນ	100.000	200.000

3.4. ອັດຕາຄ່າທໍານຽມກ່ຽວກັບຫ້ອງທົດລອງສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

1	ໃບຢັ້ງຢືນການຂຶ້ນທະບຽນຫ້ອງທົດລອງສິ່ງແວດລ້ອມ	ໃບ	200.000
2	ການຈັດທະບຽນຕໍ່ອາຍຸໃບຢັ້ງຢືນຫ້ອງທົດລອງສິ່ງແວດລ້ອມ	ໃບ	100.000
2	ຄ່າທໍານຽມອອກໃບອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງສະຖານີອຸທິກສາດ	ໃບ	150.000

4. ອັດຕາຄ່າບໍລິການຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ອັດຕາຄ່າບໍລິການຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ໝວດທີ 6, ມາດຕາ 26 ລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ສະບັບເລກທີ 002/ປປທ, ລົງວັນທີ 17 ມິຖຸນາ 2021 ມີດັ່ງນີ້:

4.1. ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

4.1.1. ຄ່າບໍລິການ ວັດແທກທີ່ດິນປຸກສ້າງ ເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ

ລ/ດ	ເນື້ອໃນລາຍການ ເຂດສຳຫຼວດ/ວັດແທກ	ອັດຕາ (ກີບ)/ຕາແມັດ		
		ຕົວເມືອງ	ຊານເມືອງ	ຊົນນະບົດ
1	ເຂດທົ່ງພຽງ	250	220	200
2	ເຂດພູພຽງ	200	180	160
3	ເຂດພູດອຍ	160	140	100

4.1.2. ຄ່າບໍລິການວັດແທກທີ່ດິນ ເພື່ອອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສຳປະທານທີ່ດິນ ໂຄງການໄຟຟ້າ, ເຂດເສດຖະກິດພິເສດ, ກາຊີໂນ, ນິຄົມອຸດສາຫະກຳ

ລ/ດ	ເນື້ອໃນລາຍການ ເຂດສຳຫຼວດ/ວັດແທກ	ອັດຕາ (ກີບ) /ເຮັກຕາ		
		ຕົວເມືອງ	ຊານເມືອງ	ຊົນນະບົດ
1	ເຂດທົ່ງພຽງ	300.000	250.000	230.000
2	ເຂດພູພຽງ	250.000	230.000	200.000
3	ເຂດພູດອຍ	200.000	180.000	150.000

4.1.3. ຄ່າບໍລິການ ວັດແທກທີ່ດິນປ່າປູກ ແລະ ທີ່ດິນກະສິກຳ ເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ທີ່ມີເນື້ອທີ່ບໍ່ເກີນ 5 ເຮັກຕາ

ລ/ດ	ເນື້ອໃນລາຍການ ເຂດສຳຫຼວດ/ວັດແທກ	ອັດຕາ (ກີບ)/ຕອນ		
		ຕົວເມືອງ	ຊານເມືອງ	ຊົນນະບົດ
1	ເຂດທົ່ງພຽງ	250.000	220.000	100.000
2	ເຂດພູພຽງ	200.000	180.000	80.000
3	ເຂດພູດອຍ	160.000	140.000	50.000

4.1.4. ຄ່າບໍລິການວັດແທກທີ່ດິນປ່າປູກ ແລະ ທີ່ດິນກະສິກຳ ເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນອອກໃບຕາດິນ ທີ່ມີເນື້ອທີ່ເກີນ 5 ເຮັກຕາ ຂຶ້ນໄປ

ລ/ດ	ເນື້ອໃນລາຍການ ເຂດສຳຫຼວດ/ວັດແທກ	ອັດຕາ(ກີບ)/ຕອນ		
		ຕົວເມືອງ	ຊານເມືອງ	ຊົນນະບົດ
1	ເຂດທົ່ງພຽງ	250.000	220.000	200.000
2	ເຂດພູພຽງ	160.000	140.000	120.000
3	ເຂດພູດອຍ	120.000	100.000	80.000

4.1.5. ຄ່າບໍລິການວັດແທກທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແລະ ທີ່ດິນກະສິກໍາເພື່ອອະນຸຍາດໃຫ້ເຊົ່າ ແລະ ສໍາປະທານທີ່ດິນ

ລ/ດ	ເນື້ອໃນລາຍການ	ອັດຕາ (ກີບ)/ເຮັກຕາ		
		ຕົວເມືອງ	ຊານເມືອງ	ຊົນນະບົດ
1	ເຂດທົ່ງພຽງ	250.000	220.000	200.000
2	ເຂດພູພຽງ	160.000	140.000	120.000
3	ເຂດພູດອຍ	120.000	100.000	80.000

ໃຫ້ຍົກເວັ້ນການເກັບຄ່າບໍລິການວັດແທກທີ່ດິນ ເພື່ອອອກໃບຕາດິນລັດ ຫຼື ໃບແຜນທີ່ດິນລັດ ໃຫ້ແກ່ອົງການຈັດຕັ້ງພັກ, ລັດ, ແນວລາວສ້າງຊາດ, ສະຫະພັນນັກຮົບເກົ່າລາວ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ປະຊາຊົນຢູ່ບັນດາບ້ານທຸກຍາກ.

4.2. ຄ່າບໍລິການອອກໃບຢັ້ງຢືນກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

ລ/ດ	ເນື້ອໃນລາຍການ	ຫົວໜ່ວຍ	ອັດຕາ (ກີບ)
1	ອອກໃບຢັ້ງຢືນຄວາມຖືກຕ້ອງຂອງໃບຕາດິນ	ໃບ	80.000
2	ອອກໃບຢັ້ງຢືນການສໍາຫຼວດທີ່ດິນ	ໃບ	300.000
3	ເຊົ່າສັນຍານສະຖານີອ້າງອີງສໍາຫຼວດວັດແທກທີ່ດິນແບບຕໍ່ເນື່ອງ	ເດືອນ/ເຄື່ອງ	200.000
4	ອອກໃບຢັ້ງຢືນການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ	ໃບ	100.000
5	ອອກໃບຢັ້ງຢືນການພັດທະນາທີ່ດິນ	ໃບ	80.000
6	ບໍລິການແຕ້ມ ແລະ ພິມແຜນທີ່ຕາດິນ		
	ຂະໜາດເຈ້ຍ A4	ແຜ່ນ	50.000
	ຂະໜາດເຈ້ຍ A3	ແຜ່ນ	100.000
	ຂະໜາດເຈ້ຍ A2	ແຜ່ນ	150.000
	ຂະໜາດເຈ້ຍ A1	ແຜ່ນ	200.000
	ຂະໜາດເຈ້ຍ A0	ແຜ່ນ	250.000
7	ແບບພິມໃບຕາດິນ ແລະ ໃບທະບຽນທີ່ດິນ	ຊຸດ	10.000
8	ແບບພິມໃບອະນຸຍາດການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ	ຊຸດ	10.000
9	ບໍລິການສໍາເນົາສໍານວນເອກະສານທີ່ດິນ	ຊຸດ	50.000
10	ຄ່າບໍລິການທາງດ້ານຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ດິນ	ຄັ້ງ	10.000

4.3. ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

ລ/ດ	ເນື້ອໃນລາຍການ	ອັດຕາ (ກີບ)/ໃບ	
		ຂະໜາດກາງ	ຂະໜາດໃຫຍ່
1	ການອອກໃບອະນຸຍາດນໍາໃຊ້ນໍ້າ	50.000	100.000
2	ການອອກໃບອະນຸຍາດຂຸດເຈາະນໍ້າໃຕ້ດິນ	250.000	400.000
3	ຄ່າອອກໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນການບໍລິການກ່ຽວກັບນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ	250.000	400.000

4.4. ຄຳບໍລິການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ສຳລັບການປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນຕາມມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

4.4.1. ຄຳບໍລິການສິ່ງແວດລ້ອມ ສຳລັບການບຳບັດນ້ຳເປື້ອນຈາກຄົວເຮືອນ ຕາມມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ.

ເນື້ອໃນລາຍການ	ອັດຕາ(ກີບ) /ແມັດກ້ອນ
ການປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນ ຈາກຄົວເຮືອນ	15

4.4.2. ຄຳບໍລິການ ກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ສຳລັບການປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນ ຕາມມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ຈາກໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະການຕ່າງໆ.

4.4.2.1. ຄຳບໍລິການກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ສຳລັບການປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນຕາມມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດຕາມຕົວວັດແທກຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຄວາມຕ້ອງການອົກຊີແຊນໃນຂະບວນການປະຕິກິລິຍາທາງເຄມີ (Chemical Oxygen Demand – COD)

ເນື້ອໃນລາຍການ	ບໍລິມາດນ້ຳເປື້ອນທີ່ປ່ອຍ (ແມັດກ້ອນ/ມື້)	ຄ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ ຂອງ COD ເຈືອປົນ ໃນ 1 ລິດ (mg/ລິດ)	ບໍລິມາດ ຂອງ COD ເຈືອປົນທັງໝົດ ຕໍ່ເດືອນ (kg/ເດືອນ)	ອັດຕາ (ກີບ/kg)
ໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະການ ຕ່າງໆ	0-10	ຕາມການວິໄຈຕົວຈິງ	ຄິດໄລ່ຕາມຕົວຈິງຕໍ່ເດືອນ	10.000
	>10 ≤50	ຕາມການວິໄຈຕົວຈິງ	ຄິດໄລ່ຕາມຕົວຈິງຕໍ່ເດືອນ	20.000
	>50	ຕາມການວິໄຈຕົວຈິງ	ຄິດໄລ່ຕາມຕົວຈິງຕໍ່ເດືອນ	40.000

4.4.2.2. ຄຳບໍລິການກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມສຳລັບການປ່ອຍນ້ຳເປື້ອນຕາມມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງ ຊາດ ຕາມຕົວວັດແທກຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນທາດແຂງແຂວນລອຍ (Total Suspended Solid-TSS)

ເນື້ອໃນລາຍການ	ບໍລິມາດນ້ຳເປື້ອນທີ່ປ່ອຍ (ແມັດກ້ອນ/ມື້)	ຄ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ ຂອງ TSS ເຈືອປົນ ໃນ 1 ລິດ (mg/ລິດ)	ຄ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ TSS ເຈືອປົນທັງໝົດຕໍ່ເດືອນ (kg /ເດືອນ)	ອັດຕາ (ກີບ/kg)
ໂຄງການລົງທຶນ ແລະ ກິດຈະການ ຕ່າງໆ	0-10	ຕາມການວິໄຈຕົວຈິງ	ຄິດໄລ່ຕາມຕົວຈິງຕໍ່ເດືອນ	5.000
	>10 ≤50	ຕາມການວິໄຈຕົວຈິງ	ຄິດໄລ່ຕາມຕົວຈິງຕໍ່ເດືອນ	10.000
	>50	ຕາມການວິໄຈຕົວຈິງ	ຄິດໄລ່ຕາມຕົວຈິງຕໍ່ເດືອນ	20.000

4.5. ຄຳບໍລິການກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

ລ/ດ	ເນື້ອໃນລາຍການ	ອັດຕາ (ກີບ)
1	ທົບທວນບົດສຶກສາສິ່ງແວດລ້ອມເບື້ອງຕົ້ນ (IEE), ມາດຕະການປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ	3.000.000

2	ທົບທວນບົດປະເມີນຜົນກະທົບສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ (ESIA) ແລະ ແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມ ການກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ (EMMP)	10.000.000
3	ການຕໍ່ອາຍໃບຍັງຢືນ ກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ສຳລັບໂຄງການທີ່ໄດ້ຮັບໃບຍັງ ຢືນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ (ສຳລັບໂຄງການ ESIA)	1.000.000
4	ໃບອະນຸຍາດ ດຳເນີນການບໍລິການວິຊາການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ	1.500.000
5	ບໍລິການໃນການທົບທວນແຜນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ສຳລັບທຸລະກິດຄອບຄົວ	50.000
6	ທົບທວນແຜນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ (ESMMP) ສະບັບປັບປຸງ, ແຜນໄລຍະກໍ່ສ້າງ ແລະ ແຜນໄລຍະດຳເນີນງານ ສຳລັບໂຄງການທີ່ດຳເນີນ ESIA	1.500.000

4.6. ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບການວິໄຈຊັບພະຍາກອນທາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

4.6.1. ຄ່າບໍລິການ ການວິໄຈຕົວຢ່າງນໍ້າທາງດ້ານກາຍະພາບ

ລ/ດ	ເນື້ອໃນລາຍການ	ສັນຍາລັກ	ຫົວໜ່ວຍ	ເຕັກນິກວິທີການວິ ໄຈ	ອັດຕາ (ກີບ)
1	ຄວາມຂຸ່ນ	Turbidity	NTU	Electrometric Method	50.000
2	ອຸນຫະພູມ	t	°C	Laboratory & other non-depth measurement	20.000
3	ອຸນຫະພູມ	t	°C	Themometer	40.000
4	ຄວາມເປັນອາຊິດ-ເບສ	pH		Electrometric Method	60.000
5	ການຊັກນໍ້າໄຟຟ້າ	EC	mS/m	EC Meter	60.000
6	ສີ	Colour	Pt-Co	Platinum-Cobalt	60.000
7	ກິ່ນ	Odour		Threshold-Odour test	40.000
8	ຄວາມກະດ້າງລວມ	Total Hardness	mg/l	EDTA Titrimetric Method	80.000
9	ທາດແຂງລະລາຍໃນນໍ້າທັງໝົດ	TDS	mg/l	Dry Evaporation 102-105° C, 1 hour	100.000
10	ທາດແຂງທັງໝົດ	TS	mg/l	Total Solids Dried at 103-105° C	100.000
11	ທາດແຂງທັງໝົດທີ່ບໍ່ລະລາຍໃນນໍ້າ	TSS	mg/l	Glass Fiber Filter Disc	100.000
12	ທາດແຂງອົງຄະທາດທີ່ລະເຫີຍທັງໝົດ	TVOC	mg/l	Ignited at 550.c	120.000

4.6.2. ຄ່າບໍລິການ ການວິໄຈ ຕົວຢ່າງນໍ້າທາງດ້ານຈຸລິນຊີວິທະຍາ

1	ບີໂອດີ	BOD5	mg/l	5-days BOD Test Dissolved Oxygen by Azide	100.000

				Modification or Membrane Electrode Method	
2	ອັອກຊີເຈນລະລາຍໃນນໍ້າ	DO	mg/l	Membrane Electrode Method	60.000
3	ອັອກຊີເຈນລະລາຍໃນນໍ້າ	DO	mg/l	Azide Modification	100.000
4	ເຊື້ອພິໂຄລໂຄລິຟອມ	Faecal Coliform	MPN /100ml	Multiple-tube Fermentation Technique for Members of the Coliform Group	200.000
5	ຈຸລິນຊີໂຄລິຟອມລວມ	Total Coliform	MPN /100ml	Multiple-tube Fermentation Technique for Members of the Coliform Group	200.000
6	ເຊື້ອຈຸລິນຊີອີໂຄລາຍ	E - Coli	MPN /100ml	Escherichia Coli	200.000
7	ສະເຕັບໂຕກັກຊີ		MPN /100ml	Fecal Streptococci	200.000
8	ແບກທິເຣຍລວມ		CFU ml	Total Plate Cout	200.000
9	ຊາໂມແນນລາ		MPN /100ml	Micro-bacterium Salmonella	200.000

4.6.3. ຄ່າບໍລິການ ການວິໄຈ ຕົວຢ່າງນໍ້າ ທາງດ້ານເຄມີ

1	ຄວາມເປັນດ່າງ (Alkalinity)	Alk	mg/l	Titration Method	60.000
2	ຄວາມເປັນກົດ (Acidity)	Acid	mg/l	Titration Method	90.000
3	ຊີໂອດີ	COD	mg/l	Titrimetric Method (Mn)	100.000
4	ຊີໂອດີ	COD	mg/l	Potassium Dichomate Digestion Open Reflux/Closed Reflux	120.000
5	ນໍ້າມັນ ແລະ ໄຂມັນ	Oil and Grease	mg/l	Partition-Gravimetric Method	150.000
6	ນໍ້າມັນ ແລະ ໄຂມັນ	Oil and Grease	mg/l	Solvent Extraction by weight	200.000
7	ໄນໂຕຣເຈນລວມ	T-N	mg/l	Persulfate Method and Cadmium reduction Method	200.000
8	ເກລດາລໄນໂຕຣເຈນ	TKN	mg/l	Semi-Micro-Kjeldahl Method and Titrimetric Method	200.000
9	ໄນໂຕຣ - ໄນໂຕຣເຈນ	NO ₂ -N	mg/l	Colorimetric	100.000

				Method	
10	ໄນເຕຼດ - ໄນໂຕຣເຈນ	NO3-N	mg/l	Cadmium reduction Method	100.000
11	ແອມໂມເນຍ-ໄນໂຕຣເຈນ	NH3-N	mg/l	Phenate Method	100.000
12	ຟູອໍໄລດ໌	F-	mg/l		100.000
13	ແຄລຊຽມ	Ca2+	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame Method	120.000
14	ແມັກເນຊຽມ ໂຊດຽມ	Mg2+	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame Method	120.000
15	ໂຊດຽມ	Na+	mg/l	Flame Photometric Method	120.000
16	ໂປຣແທສຊຽມ	K+	mg/l	Flame Photometric Method	120.000
17	ຄູໂລດ໌	Cl-	mg/l	Lodometric Method	120.000
18	ຟຣີຄູໂລດ໌	Cl2	mg/l		120.000
19	ຟອສຟໍຣັສ	P	mg/l		200.000
20	ຟອດສະແຟດ-ຟອສຟໍຣັສ	PO4-P	mg/l	Ascorbic Acid Method	120.000
21	ຟອສຟໍຣັສລວມ	T-P	mg/l	Sample Preparation and Ascorbic Acid Method	120.000
22	ຊັລຟາດ	SO42-	mg/l	Turbidimetric Method	120.000
23	ໄຊຍາໄນດ໌ລວມ	T-CN-	mg/l		200.000
24	ໄຊຍາໄນດ໌	CN-	mg/l	Pyridine Barbituric Acid Colorimetric or Ion Chromatography Method (Modified)	150.000
25	ມາດ	S2-	mg/l		120.000

4.6.4. ຄ່າບໍລິການ ການວິໄຈ ຕົວຢ່າງນໍ້າ ທາງດ້ານໄລຫະໜັກ

1	ແອນຕີໂມນຽມ	Sb	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame Method	150.000
2	ໂຄຣມຽມ	Cr+6	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame Method	150.000
3	ໂຄຣມຽມລວມ	Total Cr	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame Method	150.000
4	ທອງ	Cu	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame	150.000

				Method	
5	ເຫຼັກ	Fe	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame Method	150.000
6	ແມັງການິສ	Mn	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame Method	150.000
7	ນິແກລ	Ni	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame Method	150.000
8	ຊິນ	Pb	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame Method	150.000
9	ສັງກະສີ	Zn	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame Method	150.000
10	ບາຫຼອດ	Hg	mg/l	Cold-Vapor Atomic Absorption Spectrometric Method	200.000
11	ເຊເລນຽມ	Se	mg/l	Absorption Spectrometric Method	200.000
12	ແຄັດມຽມ	Cd	mg/l	Direct Air-Acetylene Flame Method	150.000
13	ອາເຊນິກ	As	mg/l	Absorption Spectrometric Method	150.000
14	ແອນຕີໂມນຽມ	Sb	mg/l	Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	170.000
15	ໂຄຣມຽມລວມ	Cr+6	mg/l		170.000
16	ໂຄຣມຽມລວມ	Total Cr	mg/l		170.000
17	ທອງ	Cu	mg/l		170.000
18	ເຫຼັກ	Fe	mg/l		170.000
19	ແມັງການິສ	Mn	mg/l		170.000
20	ນິແກລ	Ni	mg/l		170.000
21	ຊິນ	Pb	mg/l		170.000
22	ສັງກະສີ	Zn	mg/l		170.000
23	ເຊເລນຽມ	Se	mg/l		250.000
24	ອາເຊນິກ	As	mg/l		250.000
25	ແຄັດມຽມ	Cd	mg/l		170.000
26	ອະລູມິນຽມ	Al	mg/l		170.000
27	ລີທຽມ	Li	mg/l		170.000

28	ບາລຽມ	Ba	mg/l		170.000

4.6.5. ຄ່າບໍລິການ ການເກັບຕົວຢ່າງ ແລະ ວິໄຈອາກາດ

ກ.	ການເກັບຕົວຢ່າງທາງດ້ານສຽງ ແລະ ສັ່ນສະເທືອນ				
1	ສຽງ	Noise	dB	Sound Level Measurement	200.000
2	ການສັ່ນສະເທືອນ	Vibration	Hz	Vibration Meter	200.000
3	ຄວາມໄວລົມ	Wind Speed	m/s	Cup Anemometer	100.000
4	ທິດທາງລົມ	Wind Director	Degrees	Wine Vane	100.000
5	ອຸນຫະພູມອາກາດ	t	C	Multi-stage solid state thermistor, highly linearized	100.000
6	ຄວາມດັນບັນຍາກາດ	BP	mmHg	Solid state pressure Transducer	100.000
7	ຄວາມຊຸ່ມໃນອາກາດ	RH	%	Thin film - polymer capacitor	100.000
8	ປະລິມານຝົນ	Rain	Mm	Tipping bucket	100.000
ຂ	ການເກັບຕົວຢ່າງທາງດ້ານອາກາດທົ່ວໄປ				
1	ຝຸ່ນລະອອງລວມ	TSP/1 ຈຸດ	mg/m3	Gravimetric Method	500.000
2	ຝຸ່ນລະອອງທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ 10 ໄມຄູອນ	PM10/1 ຈຸດ	mg/m3	Gravimetric Method	500.000
				Beta Ray Sensor	650.000
3	ຝຸ່ນລະອອງທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ 2.5 ໄມຄູອນ	PM2.5/1 ຈຸດ	mg/m3	Gravimetric Method	500.000
				Beta Ray Sensor	650.000
4	ຊີລເຟີ ໄດອໍອກໄຊດ໌	SO2	ppm	UV Fluorescence Spectroscopy	1.000.000
				Gas sensitive Electrochemical (GSE) Sensors	300.000
5	ໄນໂຕຣເຈນ ອໍອກໄຊດ໌	NO2	ppm	Chemiluminescence method	1.000.000
				Gas sensitive Semiconductor (GSS) Sensors	300.000
6	ຄາຣ໌ບອນໂມ ນໍອກໄຊດ໌	CO	ppm	Non dispersive infrared spectrophotometry (NDIR)	1.000.000
				Gas sensitive Electrochemical (GSE) Sensors	300.000

7	ໂອໂຊນ	O3	mg/m3	Nondispersive Ultraviolet (UV) Absorption Photometry	1.000.000
				Gas sensitive Semi conductor (GSE) Sensors	300.000
8	ໄຮໂດຣເຈນຊັລໄຟດ໌	H2S	mg/m3	Gas sensitive Electrochemical (GSE) Sensors	500.000
9	ນີຕຶກອາຊິດ	HNO3	mg/m3	Ion Chromatographic Method	750.000
10	ຊຸນຟູລິກອາຊິດ	H2SO4	mg/m3	Ion Chromatographic Method	750.000
11	ໄຮໂດຣເຈນຄູໄລ	HCl	mg/m3	Ion Chromatographic Method	750.000
12	ໄຮໂດຄາບອນລວມ	THC	ppm	Total Hydrocarbon Analyzer	500.000
13	ມີເທນ	CH4	ppm	Total Hydrocarbon Analyzer	500.000
14	ທາດປະສົມອົງຄະທາດທີ່ລະເຫີຍອາຍ	VOCs	ug/m3	Gas chromatography (GC) detection Method	1.000.000

4.6.6. ຄ່າບໍລິການ ທາງດ້ານໄລຫະໜັກ

1	ນິແກລ	Ni	mg/m3	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000
2	ຊິນ	Pb	mg/m3	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000
3	ອາເຊນິກ	As	mg/m3	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000
4	ແຄດມຽມ	Cd	mg/m3	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000
5	ທອງ	Cu	mg/m3	Filtering, High volume sampling,	500.000

				Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	
6	ເຫຼັກ	Fe	mg/m ³	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000
7	ມັງການີສ	Mn	mg/m ³	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000
8	ເຊລີນຽມ	Se	mg/m ³	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000
9	ບາຫຼອດ	Hg	mg/m ³	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000
10	ແອນຕີໂມນີ	Sb	mg/m ³	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000
11	ສັງກະສີ	Zn	mg/m ³	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000
12	ແຄລຊຽມ	Ca	mg/m ³	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000
13	ແບຣຽມ	Ba	mg/m ³	Filtering, High volume sampling, Inductively Coupled Plasma (ICP) Method	500.000

4.7. ຄ່າບໍລິການ ກ່ຽວກັບອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

1	ຂໍ້ມູນອຸຕຸລາຍວັນ: ອຸນຫະພູມອາກາດ (T _{mean} , Ect _{Tx} , Ext _{Tn}) ອຸນຫະພູມໃຕ້ດິນ ຄວາມຊຸ່ມຂອງອາກາດ (U _{mean} , U _x , U _n) ແສງແດດ, ລົມ, ອາຍລະເບີຍ, ຜົນຄວາມ ດັນສະຖາ	ສະຖານີ/ປັດໄຈ	20.000

	ນີ້ ຄວາມດັນທຽບກັບໜ້ານໍ້າທະເລ, ຄວາມເຫັນໄກອຸນ ຫະພູມນໍ້າຄ້າງ, ການຫຸ້ມຫໍ່ຂອງເມກ, ປາກົດການອາກາດ		
2	ຂໍ້ມູນອຸທິກກະສາດລາຍວັນ - ລະດັບນໍ້າ - ກະແສນໍ້າ - ກະແສນໍ້າແຕ່ລະເທື່ອວັດແທກ - ຕະກອນນໍ້າ	ສະຖານີ/ປັດໄຈ ສະຖານີ/ປັດໄຈ ສະຖານີ/ປັດໄຈ ສະຖານີ/ປັດໄຈ	20.000 40.000 10.000 10.000
3	ຂໍ້ມູນອຸຕຸລາຍເດືອນ - ອຸນຫະພູມອາກາດ (Tmean, EctTx, ExtTn), ຄວາມຊຸ່ມຂອງອາກາດ (Umean, Ux, Un) ແສງແດດ, ລົມ, ອາຍລະເຫີຍ, ຝົນ - ອຸນຫະພູມໃຕ້ດິນ, ຄວາມດັນສະຖານີ ຄວາມດັນທຽບ ກັບໜ້ານໍ້າທະເລ, ຄວາມເຫັນໄກ, ອຸນຫະພູມຈຸດນໍ້າຄ້າງ, ການຫຸ້ມຫໍ່ຂອງເມກ, ປາກົດການອາກາດ	ສະຖານີ/ປັດໄຈ ສະຖານີ/ປັດໄຈ	10.000 10.000
4	ຂໍ້ມູນອຸທິກກະສາດລາຍເດືອນ: ລະດັບນໍ້າ	ສະຖານີ/ປັດໄຈ	10.000
5	ຂໍ້ມູນແຜ່ນດິນໄຫວ	ສະຖານີ/ປັດໄຈ	200.000
6	ການວິໄຈ ແລະ ສ້າງເອກະສານ ການສ້າງເອກະສານອຸຕຸ-ອຸທິກ ເກນປົກກະຕິ ຄວາມເຂັ້ມຂອງຜົນ (ພ້ອມເສັ້ນສະແດງ) ເສັ້ນສະແດງກະແສນໍ້າ ເສັ້ນສະແດງທິດທາງລົມ (ກຸຫຼາບລົມ)	ສະຖານີ/ປັດໄຈ ສະຖານີ/ປັດໄຈ ສະຖານີ/ປັດໄຈ ສະຖານີ/ປັດໄຈ ສະຖານີ/ປັດໄຈ	100.000 100.000 150.000 150.000 150.000
7	ບໍລິການຂໍ້ມູນສະພາບອາກາດ, ນໍ້າ, ຄາດຄະເນຂອງ ອາກາດໄລຍະຕໍ່າກວ່າ 24 ຊົ່ວໂມງ: ພະຍາກອນອາກາດລາຍວັນ ພະຍາກອນອາກາດປະຈໍາອາທິດ ພະຍາກອນອາກາດປະຈໍາເດືອນ ພະຍາກອນອາກາດປະຈໍາ 3 ເດືອນ ສະຫຼຸບພະຍາກອນອາກາດປະຈໍາປີ	ຊຸດເອກະສານ ຊຸດເອກະສານ ຊຸດເອກະສານ ຊຸດເອກະສານ ຊຸດເອກະສານ	50.000 60.000 80.000 100.000 150.000

4.8. ຄ່າບໍລິການສານອາກາດໃຫ້ສາຍການບິນ ໃຫ້ຈັດເກັບ ດັ່ງນີ້:

ສໍາລັບເຮືອບິນທີ່ບິນຜ່ານນ່ານຟ້າ (Over Flight)			
1	ນໍ້າໜັກເຮືອບິນແຕ່ 1 – 7	ໂຕນ/ຄັ້ງ	18.000
2	ນໍ້າໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 7 – 20	ໂຕນ/ຄັ້ງ	36.000
3	ນໍ້າໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 20 – 50	ໂຕນ/ຄັ້ງ	54.000
4	ນໍ້າໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 50 – 100	ໂຕນ/ຄັ້ງ	72.000
5	ນໍ້າໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 100 – 150	ໂຕນ/ຄັ້ງ	90.000
6	ນໍ້າໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 150 – 200	ໂຕນ/ຄັ້ງ	108.000
7	ນໍ້າໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 200 – 250	ໂຕນ/ຄັ້ງ	126.000
8	ນໍ້າໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 250 – 300	ໂຕນ/ຄັ້ງ	144.000

9	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 300 ຂຶ້ນໄປ	ໂຕນ/ຄັ້ງ	162.000
ສໍາລັບສາຍການບິນຕ່າງປະເທດ ທີ່ນໍາໃຊ້ສະໜາມບິນພາຍໃນ			
1	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນແຕ່ 1 – 7	ໂຕນ/ຄັ້ງ	90.000
2	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 7 – 20	ໂຕນ/ຄັ້ງ	180.000
3	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 20 – 50	ໂຕນ/ຄັ້ງ	450.000
4	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 50 – 100	ໂຕນ/ຄັ້ງ	540.000
5	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 100 – 150	ໂຕນ/ຄັ້ງ	720.000
6	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 150 – 200	ໂຕນ/ຄັ້ງ	900.000
7	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 200 – 250	ໂຕນ/ຄັ້ງ	1.080.000
8	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 250 – 300	ໂຕນ/ຄັ້ງ	1.260.000
9	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 300 ຂຶ້ນໄປ	ໂຕນ/ຄັ້ງ	1.440.000
ສໍາລັບສາຍການບິນພາຍໃນ ທີ່ນໍາໃຊ້ສະໜາມບິນພາຍໃນ			
1	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນແຕ່ 1 – 7	ໂຕນ/ຄັ້ງ	40.000
2	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 7 – 20	ໂຕນ/ຄັ້ງ	80.000
3	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 20 – 50	ໂຕນ/ຄັ້ງ	200.000
4	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 50 – 100	ໂຕນ/ຄັ້ງ	300.000
5	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 100 – 150	ໂຕນ/ຄັ້ງ	400.000
6	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 150 – 200	ໂຕນ/ຄັ້ງ	500.000
7	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 200 – 250	ໂຕນ/ຄັ້ງ	600.000
8	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 250 – 300	ໂຕນ/ຄັ້ງ	700.000
9	ນ້ຳໜັກເຮືອບິນຫຼາຍກວ່າ 300 ຂຶ້ນໄປ	ໂຕນ/ຄັ້ງ	800.000

5. ການເກັບຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ.

ການເກັບຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 114 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບເລກທີ 70/ສພຊ, ລົງວັນທີ 21 ມິຖຸນາ 2019 ໂດຍຂະແໜງການການເງິນ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບເກັບຄ່າທໍານຽມກ່ຽວກັບທີ່ດິນ. ສ່ວນຄ່າບໍລິການກ່ຽວກັບທີ່ດິນ ແມ່ນຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບເກັບຄ່າບໍລິການດັ່ງກ່າວ.

ການຄິດໄລ່ຄ່າທໍານຽມ ແລະ ເກັບຄ່າບໍລິການໃນການຈົດທະບຽນການເຄື່ອນໄຫວ ແລະ ການປ່ຽນແປງສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ແມ່ນ ໜ້າທີ່ຂອງພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 169 ຂໍ້ 12 ແລະ ມາດຕາ 170 ຂໍ້ 6 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທີ່ດິນ ສະບັບເລກທີ 70/ສພຊ, ລົງວັນທີ 21 ມິຖຸນາ 2019

6. ການແຈ້ງ, ການມອບ ແລະ ການນໍາໃຊ້, ການຄຸ້ມຄອງ ຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ

ການແຈ້ງຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ, ການມອບຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ, ການນໍາໃຊ້ຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ, ການຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງລາຍຈ່າຍຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ແມ່ນໃຫ້ປະຕິບັດຕາມມາດຕາ 9, 10, 11, 12 ແລະ 13 ລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດວ່າດ້ວຍຄ່າທໍານຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ສະບັບເລກທີ 002/ປປທ, ລົງວັນທີ 17 ມິຖຸນາ 2021.

7. ຂໍ້ຫ້າມ ສໍາລັບຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ຫ້ອງການ ກະຊວງ, ບັນດາກົມ, ກອງ, ສະຖາບັນ ພາຍໃນກະຊວງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນ ທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ຫ້າມມີພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ກຳນົດອັດຕາເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຂຶ້ນເອງ;
2. ເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຊໍ້າຊ້ອນ, ເກີນອັດຕາ ທີ່ກຳນົດໃນລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ສະບັບເລກທີ 002/ປປທ, ລົງວັນທີ 17 ມິຖຸນາ 2021;
3. ນຳໃຊ້ຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງກັບກຳນົດໝາຍໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານຂອງລັດ ແລະ ນຳໃຊ້ບໍ່ຖືກເປົ້າໝາຍ;
4. ຮັກສາລາຍຮັບທີ່ໄດ້ຈາກຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ໄວ້ຢູ່ນອກລະບົບງົບປະມານແຫ່ງລັດ ແລະ ສ້າງເປັນຄັງຕ່າງຫາກ.

8. ຂໍ້ຫ້າມສໍາລັບພະນັກງານ - ລັດຖະກອນ ຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ຮັບຜິດຊອບເກັບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ.

ພະນັກງານ - ລັດຖະກອນຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ຮັບຜິດຊອບເກັບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບ ຫ້າມ ມີພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ເປີດເຜີຍຄວາມລັບຂອງລັດ, ຄວາມລັບທາງລັດຖະການ ແລະ ຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວຂອງຜູ້ເສຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ, ກົດໜ່ວງ, ຖ່ວງຕຶງ, ປອມແປງເອກະສານ, ເລີ່ມເລີ້ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່, ປະລະໜ້າທີ່ ຫຼື ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຕໍ່ວຽກງານທີ່ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ;
2. ສວຍໃຊ້ໜ້າທີ່ຕໍາແໜ່ງ, ຂໍເອົາ, ຮັບເອົາ ຫຼື ທວງເອົາ ສິນບິນ, ບັງຄັບ ນາບຊຸ່ ຜູ້ເສຍ ຫຼື ຜູ້ມອບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຊຶ່ງພາໃຫ້ເສຍຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ;
3. ເກັບລາຍຮັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ໂດຍບໍ່ຖືກຕ້ອງ;
4. ນຳເອົາເງິນຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການທີ່ເກັບໄດ້ໄປນຳໃຊ້ ໂດຍບໍ່ມອບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດ;
5. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.

9. ຂໍ້ຫ້າມສໍາລັບຜູ້ເສຍ ແລະ ຜູ້ມອບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຜູ້ເສຍ ແລະ ຜູ້ມອບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຫ້າມມີ ພຶດຕິກຳ ດັ່ງນີ້:

1. ຫ່າລາຍຂໍ້ມູນ, ຫຼັກຖານ, ເຊື່ອງອ່າ, ປົດບັງລາຍຮັບ ຫຼື ການລະເມີດກົດໝາຍ ທີ່ຕິດພັນກັບການເສຍ ຫຼື ການມອບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຂອງຕົນ;
2. ໃຫ້ສິນບິນ ຫຼື ຄ່າຈ້າງລາງວັນ, ສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດ ກັບພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ຈັດເກັບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ເອົາເງິນຂອງລັດ;
3. ປອມແປງ ໃບເກັບເງິນ, ໃບຮັບເງິນ ຫຼື ເອກະສານອື່ນ ກ່ຽວກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ;
4. ມີພຶດຕິກຳອື່ນ ທີ່ເປັນການລະເມີດກົດໝາຍ.

10. ນະໂຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ຮັບຜິດຊອບເກັບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບຈາກຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ໄດ້ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດ ວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ສະບັບເລກທີ 002/ປປທ, ລົງວັນທີ 17 ມິຖຸນາ 2021 ຢ່າງຖືກຕ້ອງ, ປະກອບສ່ວນເຮັດໃຫ້ການ

ຈັດເກັບຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ໄດ້ມອບເຂົ້າງົບປະມານແຫ່ງລັດທັນຕາມກຳນົດເວລາຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ.

11. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນຂອງຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ຮັບຜິດຊອບເກັບ ແລະ ຄຸ້ມຄອງລາຍຮັບຈາກຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ໄດ້ລະເມີດຂໍ້ຫ້າມ ແລະ ຂໍ້ກຳນົດຕ່າງໆ ຂອງລັດຖະບັນຍັດຂອງປະທານປະເທດວ່າດ້ວຍຄ່າທຳນຽມ ແລະ ຄ່າບໍລິການ ສະບັບເລກທີ 002/ປປທ, ລົງວັນທີ 17 ມິຖຸນາ 2021 ຈະຖືກລົງວິໄນຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ພ້ອມທັງພິຈາລະນາຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງບໍລິຫານຂອງຜູ້ເປັນຫົວໜ້າກົມ, ກອງ, ສະຖາບັນ ພາຍໃນກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຫົວໜ້າພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງ, ຫົວໜ້າຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ລວມທັງການໃຊ້ແທນຄ່າເສຍຫາຍທາງແພ່ງຕາມທີ່ຕົນໄດ້ກໍ່ຂຶ້ນ.

12. ຜົນສັກສິດ

ຄຳແນະນຳສະບັບນີ້ ມີຜົນສັກສິດນັບແຕ່ວັນລົງລາຍເຊັນ ແລະ ໄດ້ລົງຈົດໝາຍເຫດທາງລັດຖະບານ ສືບທ້າ ວັນ. ✕

ນ.ບຸນຄຳ ວໍລະຈິດ